

Abonamente:
pe un an . 780 Lei
pe 1/2 an . 390 Lei
pe 1/4 an . 195 Lei

Tribuna Nouă

REDACȚIA ȘI
ADMINISTRAȚIA:
Bulev. Regina Maria Nr.
12. Tipografia „Aradul”

INSERTII
se primesc după tarif în
Administrația ziarului
și la toate agențiile de
publicitate.

3 Lei ex.

ZIAR POLITIC NAȚIONAL
Apare zilnic la orele 5 dimineața

3 Lei ex.

Mihail Eminescu

Sân-Nicolaul-Mare, 11 Oct.

Cea mai curată sărbătoare se des-
fășură astăzi sub ochii noștri: pen-
tru lătaia oară într'un petec de pământ
romănesc desrobuit cade vâlul
de pe chipul de bronz al lui Emi-
nescu. În zilele noastre de precu-
pări materiale, când după sângele
scurs în trausele de viață pă-
tănoasă alungă cugetele din sferile ab-
stracțiunii Dvoastră, un colț de po-
por din Bănat v'ați ridicat pe ari-
pile poeziei. Când alții alegă după
șomotelul zarafilor, dvoastră vă ce-
reți în tăcerea unui templu, când alții
se lasă răpiți de valul bucuriilor de-
sarte, dvoastră zidiți un altar.

Am căutat să desleg în mința
mea rostul tainei: de ce anume
prima consacrare populară de acest
fel o dă lui Eminescu tocmai Ba-
natul? De ce tocmai aici la graniță,
în fața unei școli rurale din Sân-
Nicolaul-Mare răsare fruntea boltită
a maestrului? De ce preoți, învăță-
tori și cete de țărani învaluiți în in-
dorare mistică v'ați adunat cu toții
să vă plecați genușii? Cred că
vă înțeleg și pot da răspunsul. Mai
întâi Banatul e țara simțământului
artistic, unde cântecul e la el acasă
și unde un suflet cald palpita la
toate atingerile, ca o minunăta harfă.
Al doilea coștăința voastră națio-
nală, conștiința propriei valori și a
diferențierii de alte neamuri, tresare
mai vie cu sbucnire de fiecare clipă.
Și al treilea, bănșteni, la praznicul
libertății voi suateți singuri care
v'ați venit cu toții, iar în inimă v'au
rămas încă strigate care vor dremăși
tulburătoare. Din acest vălmășag de
simțiri, din dragostea pentru cântec,
din mândria de rasă și din protesta-
rea unui drept stăbit, a-ți înălțat
acest semn de proslăvire. V'a trebuit
un poet care să vă zgudue și să vă
alinte, un cântăreț și un animator
pentru ziua de mâine. L-ați ales pe
Eminescu și a-ți fost pricepuți în
alegere.

Omagiul pe care i-l adușeți vă
face cinste, fiindcă dovedeți o înaltă
înțelegere a cutimilor de care vorbește
gândirea noastră. Eminescu este și ră-
măne cea mai strălucită încarație a ge-
niului românesc. Vremea de astăzi cu
toate isbăzile ei îi aparține. A biruit
crezul lui. Tot viforul de dărâmare
și tot avântul de reclădire țășnește
din fulgerele lui. Prin scrisul lui
Eminescu a cerut cuvânt ideea in-
tegrității naționale cu toate atribu-
tele ei logice. Din zilele de adoles-
cent, cu o precocitate uimitoare, fiul
căminarului dela Botoșani s'a îndru-
mat spre acest ideal, căruia mai târ-
ziu i-a dat o superioară justificare
teoretică. Unitatea literară ca o for-
mulă pregătitoare a unității politice,
lată lozinca la care s'a închinat el,
căreia dela început i-a jertfit ritmul
măreț al unei creațiuni fără preced-
dent încă în analele noastre. Din
primele zile elevul lui Aron Pământul
pornit în pribegie a simțit chemările
intregului sol românesc, prins atunci
sub atătea stăpâniri vitregi. A picat
să-l cunoască și pretutindeni a pus
urechea să-l audă. Limba lui literară,
într-o vreme când gramaticii de tot
sotul o drămuiau ca erezii savante,
se adapă din moșteaierea veche și în-
țeleaptă a tuturor. Un proverb din
munții Moldovei, o glumă de pe
Târnave, o frază euristică din Gorj,
toate își dau întâlnire în atelierul
lui Eminescu, ca să înhege patri-
moniul unității. El a fixat mai în-
tâiu și de un caracter definitiv ta-

bele legii în graiul nostru. Nu e
însă numai codificatorul limbii lite-
rare. Eminescu e mai mult părintele
ideologiei naționale moderne în evo-
luția noastră. E cel dintâiu român
al cărui creștet primește binecuvân-
tarea din cer, dar ale cărui picioare
sunt înfipte până'n adâncul pământu-
lui strămoșesc. Mai mult ca oricare
altul, el a crezut în neam, l'a simțit în
adâncime, l'a înțeles în misiunea lui
istorică. Veacurile i-au strigat de
departe, dincolo de scripturile bătrâne
i s'a mărturisit misterul traco-roma-
nic al începutului, l'a strălucit epe-
peea dela 1400 și l'au darut chinu-
rile facerei de astăzi. Citiți „Doina”
lui, cântecul năzuințelor noastre e-
terne: a cea mai categorică evange-
lie politică a românismului. Pentru că
poetica națională întemeiată pe puri-
tatea de sânge și pe încercuirea în
tradițiunile noastre seculare n'a av-
vut un mai luminos doctrinar decât
pe poetul „Lucașărului”, ori că ar
fi dispuse mințile simpliate să creadă
că jocul realităților scapă artistului
și că înregistrarea cu precizie a
necesităților naționale e numai apa-
nă al politicianilor profesioniști. A-
devărul e altul. Eminescu, poetul, e
cel mai echilibrat creier politic al
României în creștere. Cetiți artico-
lele lui și veți vedea că stați în țara
unor axiome de valoare permanentă.
Ele pot fi invocate la tot pașul ca
un fedreptar de pedagogie națională.
De aceia ați avut o intuiție fericită
când vi l'ați decretat ca paznic su-
prem al sufletelor voastre și l'ați
turnat în bronz. În vremea asta de
pământădeală, când țara e încuajurată
de frământări vulcanice, când duș-
măniile văzute și nevăzute se plim-
bă sub ochii voștrii alături cu învaimă-
șala atâtor nepricepuți, când piroane
străine ni se bat în carne și mulți
venetici se împart încă pe cămașa
acestui biet popor, dv. adunați în la
poalele acestui monument și primiți
sfaturi din îndrumările lui.

Eminescu vă va răsplăti, din el
vă veți împărtași cu dragoste de
țară, care e temelia tuturor căminu-
rilor bine așezate. Veți avea dela el
porucile de toate zilele, veți ști
cum să afirmați existența voastră de
avantgardă a românismului,
O graniță se păzește sau cu un
corp de armată, sau cu statuia unui
poet. Ați ales pe cea mai tare, ați
ales pe poet, cum v'au povățuit im-
pulsurile firii unui popor de artiști.
Lăsați-mă să vă mulțumesc, având
acest drept printr-un zbuțum îndel-
lung pe urmale învățătorului. În ziua
când și la Nistru, acolo în Basara-
bia se va ridica din obolul multimei
anouime un altar la fel, în ziua a-
ceia statul românesc a primit consa-
crarea eternității, și a ajuns așa cum
l'a visat El, puternic și nedespărțit
deapururi dela Nistru pân' la
Tisa.

OCTAVIAN GOGA.

Sășii și alegerile comunale

Fruntașii politici ai sașilor au fost con-
vocați pentru Duminică la o întrunire la St-
biu, pentru a discuta atitudinea ce-o va lua
partidul lor în alegerile comunale și ju-
dețene.

Ofensiva din Maroc va fi sus-
pendată

Londra, 12. — Ploile torrențiale din Africa
de Nord indică apropierea epocii pentru
suspendarea înaintării militare, pe frontul
Marocan.

Pe marginea unei
reviste culturale

Arad, 13 Oct.

În Timișoara apare, de treisprezece ani, o
frumoasă revistă culturală germană:
„Von der Heide”, condusă cu price-
pere și gust de cunoscutul și apreciatul scriitor
șvab Viktor Orendi-Hommenau.
Viktor Orendi-Hommenau...
Acest nume răsună în urechile noastre ca un
prelung strigăt de îmbărbătare, de pe câmpurile
de luptă națională a trecutului nostru apro-
piat.

Cine, dintre intelectualii români de dincoace
de Carpați, nu-și aduce aminte de acest nume
pe care-l poartă un vechiu, bun și istoric prieten
al neamului nostru; unul dintre cei puțini
care, pe timpul stăpânirii ungurești, a avut
curajul să-și ridice, de nenumărate ori, glasul
pentru apărarea drepturilor noastre la viață.

Viktor Orendi-Hommenau, cu sufletul de
poet și de adevărat democrat, nu se putea să
nu-și ridice atunci glasul împotriva opresiunii
ungurești, care ținea la desființarea noastră ca
națiune.

Când mulți dintre intelectuali români din Ar-
deal, se ascundeau printre rândurile dușmanilor
noștri milenari pentru a nu-și primejdiui
slujbele și comoditatea, Viktor Orendi-Hommen-
au, — ca un implacabil adversar al oligarhiei
maghiare care umbra după desnaționalizări cu
parul și cu pușcări, — ne-a slujit cauza
frățește.

Acest lucru nu trebuie să-l uităm.
Viktor Orendi-Hommenau nu se mulțumește
însă, cu dovezile de prietenie pe cari ni le-a
aratat pe drumurile trecutului.

În revista sa culturală „Von der Hei-
de”, Viktor Orendi-Hommenau aduce în fiecare
număr traduceri din literatura românească. Poezii
de Eminescu, Coșbuc, Cernă, Goga, etc. etc., au
văzut acolo lumina zilei în haină germană. A-
ceastă bogată activitate, care aduce neprețuite
servicii literaturii noastre, se desășoară conti-
nuu, cu o străduință inflexibilă.

Împotriva „pretențiilor” gălăgioase, de ul-
timă oră, noi trebuie să găsim, dupăcum se
cuvine, veches, neschimbata și activă prietenie
a scriitorului și omului de bine: Viktor Orendi-
Hommenau!

Ungurii și alegerile comunale

„Brassol Lapok” adresează un apel către
cetățenii maghiari ca să se înscrie în listele
electorale pentru alegerile comunale și ju-
dețene. De altfel — spune ziarul — organiza-
ția din Brașov a partidului maghiar se ocu-
pă deja de săptămâni de zile cu înscrierea
alegătorilor maghiari și cu compunerea unui
cadastru electoral ca să nu lipsească nici un
alegător maghiar din aceste liste. Aceleași
știri sosesc și din celelalte centre cu popu-
lație maghiară.

Rezultă de aci participarea în masă a
elementului maghiar la alegerile comunale
și județene.

CUVINTE REGALE

— Rostite cu prilejul inaugurării palatului de Justiție
din Iași —

Vorbind la banchetul care a urmat tolem-
nitatei inaugurării Palatului de Justiție din
vechea cetate a Iașului, M. Sa Regele, în
mijlocul ovațiilor unei adunări cu drept cu-
vânt emoționată a rostit în limba cronicar-
ilor moldoveni, următoarele cuvinte, care
pot sluji drept pildă celei mai de seamă pa-
gini de antologie:

„Totdeauna, venim cu un sentiment de
deosebită dragoste în acest oraș al suferin-
țelor și nădejdiilor unde am trecut prin cele
mai grele încercări, în timpul marelui răz-
boi pentru unitatea națională dar unde su-
ferințele și amărăciunile noastre au fost în-
dulcite prin dragostea și credința cu care
am fost înconjuțați și prin acele daruri cu
care este înzestrat acest mândru oraș: far-
meul unei vechimi înălțătoare de suflet și
neintrecutele sale frumuseți din împre-
jurimi”.

„Doresc din adâncul inimii ca prin în-
tregirea vechei Moldove încetul cu încetul

Examenul de bacalaureat

— Ce spune președintele comisunii de examinare
din Arad. —

Arad, 13 Oct.

Recentele examene de bacalaureat au
repus la ordinea zilei, mai ales în presa
minoritară, ardenta chestiune nu atât a
bacalaureatului în sine cât a pretinsului
spirit de dușmănie al examinatorilor îm-
potriva elevilor. Severitatea unei comisunii
de examinare nu denotă aliceva decât se-
riozitatea examenului. De ce adică s'ar fi
înfițat bacalaureatul dacă e vorba să
sădităm dela profesori de a trece cu in-
dulgență peste cerințele stricte ale legii
și ale programului?

Vara trecută am publicat la acest loc
părerea dlui prof. universitar Dima, pre-
ședintele primei comisunii de bacalaureat
din Arad. Credem că facem un serviciu
citiitorilor și învățământului în general bu-
blicând, de astă dată, părerea dlui prof.
universitar N. Drăgan dela facultatea de
litere și filosofie din Cluj, președinte al
comisunii examinatoare din sesiunea de
toamnă, care și-a terminat lucrările acum
câteva zile.

Părerea dlui prof. Drăgan le redăm
sub formă de raport adresat dlui ministru
al instrucțiunii:

Am onoare a vă aduce la cunoștință că,
terminând lucrările examenului de bacala-
ureat ținut la Arad în sesiunea din toamna
a. c., în conformitate cu dispozițiile Regula-
mentului am înalțat întreg dosarul lucră-
rilor, împreună cu un scurt raport, Inspecto-
ratului Regiunii I școlare Timișoara. Potri-
vit dispozițiilor cuprinse în art. 27 al Re-
glementului, îmi iau voie să vă înaintez
D-Voastră acest următor raport.

I. Comisunea s'a constituit în ziua de 25
Septembrie ora 8 a. m. Imediat după aceasta
s'au introdus candidații, s'a făcut apoi lu-
minal după tablourile de înscrieri și s'au a-
dunat fotografiile iscalite de candidați. Din-
tre 65 înscriși s'au prezentat numai 62.

II. În ziua de 25 s'a început examenul
scriptic.

1. Președintele, ca examinator la limba
română, a prezentat 10 chestiuni din care
comisunea a ales-o pe următoarea pentru a
fi lucrată de candidați: „Care din autorii
români moderni ți-a plăcut mai mult și
pentru ce?” Această alegere s'a făcut așa
din pricina că proba din limba română, în
conformitate cu dispozițiile regulamentului
este unică pentru toți candidații, iar aceștia
erau de pe la școli deosebite, unele minori-
tate, deci cu pregătire foarte variată. Fire-
ște, primind o astfel de chestiune, fiecare
candidat, român ori minoritar, putea să-și
alegă scriitorul pe care-l cunoștea mai bine
nu numai din ce a învățat din manual și în
școală, ci și din lectura sa particulară. De-
osebirea de pregătire putea să se vadă nu
numai în expunere și apreciere, ci, mai ales
în punerea în evidență a lecturii particu-
lară.

Lucrările în general au fost mediocre,
cum era și de așteptat, dat fiind faptul că
elevii cei mai buni își trecuseră bacalaurea-

tul în primăvară. Nu s'a distins nici o lu-
crare. Candidații au citit relativ puțin. Cele
mai multe din lucrări lasă impresia mai cu-
rând a reproducerii celor învățate în școală
sau din manual decât a unei lecturi sistema-
tice și conștiente, ceea ce este lucrul de că-
petenie la orice curs și literatură. Limba și
ortografia lucrărilor, cu deosebire la can-
didății minoritari, lasă mult de dorit.

2. La proba scrisă din limba franceză s'a fixat
ca subiect „Secolul lui Ludovic al XIV” după
manualul de Aqueletti. Textul, raportându-se
la istoria Franței și fiind alăutit din pro-
pozițiuni scurte și clare, era potrivit ca să
se dea pentru a fi tradus de candidați cu
cunoștințe reduse de limba franceză. Men-
ținându-se într'un cerc de idei cunoscute,
textul a și fost înțeles de candidați. Totuși
lucrările în general au fost de un deosebit de
slabe: traducerea este plină de greșeli de gram-
atică, stil și ortografie. Prima s'a dovedit
în mare parte lipsa de exerciții sistematice
în traducerea din românește în franju-
zește.

3. La proba scrisă de limba latină s'au
fixat două texte: unul pentru băieți, cela-
lalt pentru fete. Amândouă au fost luate
din Titus Livius și au fost relativ ușoare.
Cel din urmă însă mai ușor decât cel din-
tâiu care cuprindea o oratio obliqua cu
doză acuasivă cu infinitiv. Această con-
strucție, care nu poate rămânea necunoscută
unui elev de clasă a VIII de liceu, a în-
curcat însă pe cea mai mare parte dintre
candidați, care se pare că au și nivelul cul-
tural cam scăzut, deoarece puținele antich-
ități din text le-au rămas nepricepute.

4. Pentru candidații de la secția reală la
proba scrisă din matematici s'a fixat o
problemă din algebră și alta din geometrie.
Problemele au fost alese anume din materia
de curând învățată în clasă a VIII-a. To-
tuși candidații nu s'au dovedit orientați
asupra chestiunilor: abia un singur elev a
fost în stare să prezinte o lucrare foarte
bună, multe au fost mediocre și cele mai
multe slabe.

Cele mai bune lucrări au fost prezentate
la limba română. Cele mai slabe la mate-
matici. Slabe au fost și traducerele din lati-
nește în românește și din limba română în
cea franceză. La elevii minoritari mai ales,
cum am amintit, sunt numeroase greșelile
de limba românească ceace se explică nu
numai prin faptul că aceștia nu învăță
de mult timp limba statului, ci și prin aceea
că profesorii, care i-au învățat această limbă
n'au cunoscut-o toți desăvârșit. Și faptul că
traducerea în franțuzește n'a reușit cum tre-
buia, se reduce în mare parte la împrejura-
rea că profesorii de limba franceză n'au
știut dela început și, mai ales, nu știu nici
acum bine românește. Pentru a putea face
o traducere bună nu este deajuns exercițiul
în conversație, ci se cere și oarecare analiză
gramaticală, care, în cele dintâiu zile de uce-
nicie, trebuie să se facă în limba maternă
a elevilor. Cât privește limba latină, ea se

„Astfel monumentele Iașului ne vorbesc
de trecutul lui istoric cu limbele lor de
piatră, amintindu-ne timpuri glorioase și
evlavia vechilor Voevozi”.

„Iașul de ieri și cel de azi ne cântă de
dureri și de jertfe, dar și de un patriotism
curat și luminat care a știut că trebuie să
dea diutrale sale pentru formarea României
de ieri. De aceea el este o pildă vie pentru
generația de azi și cea de mâine, amintindu-i
necontenit că în procesul istoric la care
vroim și trebuie să lucrăm toți fiii frumo-
siei noastre țării cu dorul de revușă, noi
toți care trăim în hotarele României între-
gite, trebuie să aducem jertfa noastră pe
altarul sfintei unități, într'un stat omogen cu
aspirațiuni și ca iubire de patrie”.

„Dar azi, nu ridic paharul Meu pentru
ceace a fost Iașul, ci pentru ceace sper că
va fi în viitor: focar de știință, altar de
iubire de patrie și neam, ale cărui ziduri să
crească o generație iubitoare de ordine și
de muncă serioasă, care făcând cinste gene-
rațiilor trecute, și fie fala generațiilor
viitoare”.

„Bînd în onoarea Iașilor, strig din toată
inima: Să trăiască patria noastră prea iubită,
România întregită!”

Haine bărbătești pentru tineri și băieți, paltoane scurte blanuite și paltoane de piele asortiment bogat. Atelier separat după măsură, la firma din Arad: (1715)

Szántó și Komlós

în edificiul teatrului orașean colțul Piața Avram Iancu

Table with 2 columns: Item description and Price. Includes items like 'Haine de băieți din lână', 'Palton de iarnă pt. băiat din lână', etc.

Intravilane pentru case

se vând la cătunul LUDWIG, care este în legătura cu Colonia Kádas Strada Coandă (Borona-u.)

No vă uitați a vă convingeți

Asortiment bogat de postavuri, catifele și flaneloase

Arhitect diplomat T. CIOBAN

construiește edificii publice, particulare și stabilimente industriale.

Bioul: Strada Românilor Nr. 7.

Tipografia „Aradul”

aranjată cu cele mai moderne mașini de tipar și cele mai moderne litere pentru pregătirea tuturor lucrărilor aparținătoare acestei branșe.

Tipografia Aradul S. P. A.

Arad, Bulevardul Regina Maria No. 12

Salonul de fotograf al lui LEOPOLD WEISZ

Arad, Strada Brătianu 12. Portrete de copii și interioare în cele mai frumoase execuțiuni.

I. SCHUTZ

Arad, str. Eminescu (Deak F.-u.) No. 28.

Servire punctuală și solidă!

MINISTERUL JUSTITIEI

Comisiunea de naturalizări. Conform art. 22 din legea privitoare la dobândirea și pierderea naționalității române, se publică următoarea cerere de naturalizare...

Domnule Președinte, Subsemnatul Dr. Erdős Alexandru, de profesie medic, domiciliat în Arad, Strada Eminescu No. 6, declar în mod solemn...

Se vind trăsuri noi pentru lipsa locului de încăpere. Trăsuri cu osii pe bile sferice și cu acoperiș, trăsuri de vară cu acoperiș...

Fabrica de trăsuri alui Ludovic Schamberger Arad, Strada Crișan No. 1, vis-a-vis de Frații Burza.

„ASTRA”

Prima Fabrică Română de Vagoane și Motoare S. A. Arad

Direcțiunea Generală: București Str. Lascăr Catargiu 11. Uzine: Arad.

Adresa telegrafică: Vagonaștra București. Vagonaștra Arad.

Orice fel de vagoane de persoane, de marfă și de lux, vagoane cisterne (de spirit, petrol și benzină).

Oferte și devize la cerere.

Reclama e sufletul comerțului

preă într'un număr de ore prea redus pentru că progresul să fie satisfăcător. Cercul de idei al vieții române este cu totul strein zilelor noastre...

O statistică a examenului scriptic la singuraticile obiecte după școlii și la procentele, nu mai are rost acum când școlile n'au trimis la examen clase complete.

Și acum, ca și în sesiunea din primăvară comisiunea a fost nevoită să constate, mai ales la candidații mai slabi, că cele 5 minute, cât se venea pentru fiecare studiu...

1. Ca și în sesiunea din primăvară și acum candidații au fost mai bine pregătiți la limba română, pe care au studiat-o, cât se vede regulat în cursul anului în vederea examenului de absolvire...

2. Rezultatul examenului oral la limba franceză este departe de a fi într-o măsură multumitor. Elevii români, pregătiți de un profesor din misiunea franceză...

3. Fie că numărul insuficient de oare pentru predarea studiilor naționali, fie că neglijența profesorului pentru candidații români, fie că greutățile limbii pentru candidații minoritari...

4. Fie că numărul insuficient de oare pentru predarea studiilor naționali, fie că neglijența profesorului pentru candidații români, fie că greutățile limbii pentru candidații minoritari...

5. Nici în Geografia 7-ii nu s'au dovedit mult mai bine orientări decât în istorie. S'au găsit candidați care n'au putut să însușească principalele orse din țară...

ajuns pentru priceperea raporturilor dintre statul român și cetățenii săi.

6. La Științele naturale s'a simțit o ușoară ameliorare față de situația din vară. Totuși s'a observat lipsa intuiției materiei, care nu se poate face decât din partea profesorului.

7. Și la Științele fizico-chimice s'a constatat oarecăr progres și s'au primit câteva răspunsuri bune. Dar acest progres este relativ mic din pricina că el se datorește mai mult memorizării superficiale de formule și descrierea de fenomene decât învățării acestora în mod practic...

8. Candidații veniți de la secția reală, în marea lor majoritate, au dovedit puțină pregătire și cultură matematică. Le lipsește îndemnarea în rezolvirea problemelor, ceea ce denotă lipsa exercițiilor stăruitor pe care l'are studiul matematic.

Ținând seamă de puțină pregătire a seriei prezentate, profesorul la interogația orală, s'a străguit strict la problemele și exercițiile din manualele întrebunțate de elevi...

În 2 Octombrie s'a stabilit situația definitivă a examenului de bacalaureat din Arad, sesiunea de toamnă, în chipul următor:

Lucrările Conferinței dela Locarno

Un buletin al situației în acest moment.

Tratatul de la Locarno au intrat într-o fază decisivă. Marea chestiune a încheierii convențiilor de arbitraj orientale a fost pusă la ordinea zilei.

Semnificativ, în această privință, este faptul că atât Anglia cât și Belgia se țin în cea mai neutrală atitudine, iar Italia pare că se desinteresează cu desăvârșire.

Propriu zis stau față în față Franța și Germania. Pe deoparte teza franceză care reamă încheierea pactului renan concomitent cu convențiile de arbitraj cu Cehoslovacia și Polonia...

Acți stă dificultatea problemei. Pentru a nu zădărnici conferința, Germania admite o discuție delatorie, care vrea să scape pentru moment, spre a putea mai târziu să manevreze contra acestor convenții.

Marea partidă se joacă acum între Franța și Germania. D. Stresemann pare a juca rolul principal în această gravă problemă, care reclamă o soluție imediată.

Totuși posibilitățile de acord sunt mari. D-nii Luther și Stresemann nu voiesc să scape ocazia de a obține un mare succes diplomatic și de a pune capăt suspensiunii la cari este expusă Germania.

Intrarea Germaniei în Liga Națiunilor este de o mare importanță. Membri în Comitetul Ligei, având majoritatea țărilor neutre de partea sa, bunăvoința unei părți din opinia publică britanică, Germania poate a-gita chestia minorităților germane...

Atâtea posibilități de agitație urma să le piardă Reichul înzadar, rămânând într-o

Inscriși la examen 65 de candidați, prezentat 62 de candidați admiși la examenul scriptic 42, admiși la oral 28

- List of candidates and their scores for various subjects like 'Butariu Miron secția modernă', 'Popescu Porfirie reală', etc.

Au reușit deci în total 43.55%, au fost respinși 56.55%.

- List of schools and their results: 'liceul de băieți „Moise Nicoară” Arad, secția modernă și maghiară', 'liceul de băieți romino-catolic Arad', etc.

Președinte: N. Drăganu profesor la Facultatea de Filozofie și Litere a Universității din Cluj.

Cronica externă

Fasciștii se organizează

Rom, 10 (Rador). — Marele consiliu fascist a discutat organizația corporativă a statului și reprezentanța sa.

După ce adoptă ordinea de zi pentru nelăcetate desfășurării a mișcării corporative, care constituie un element esențial de înălțare și de înște a poporului, marele consiliu încheie lucrările din ziua Octombrie.

Groznic incendiu

CONSTANTINOPOL. — În Rodosto a fost un groznic incendiu care a mistuit 250 case.

Inaugurarea palatului de Justiție din Iași

Comemorarea Sinodului din Niceea.

Duminică, în 11 Octombrie au avut loc la Iași marile festivități de inaugurare a noului palat de justiție și comemorarea sinodului dela Niceea, în prezența Familiei Regale și a înalților demnitari ai statului.

La coborârea familiei regale din trenul C. Toma, președintele comisiei de interimare a Iașului prezintă M. S. Regelui tradiționala pâine și sare și urează Familiei Regale bun venit.

Se formează apoi un cortegiu, care intră în oraș în ovațiile imensei mulțimi, a școlilor și trupelor. Cortegiul Regal intră apoi în Mitropolie, unde s'a oficiat un Te-Deum de către Patriarh și Mitropolia.

Dela Mitropolie Suveranii și Principii Moștenitori au trecut la Palatul de Justiție, unde la ora 11 a avut loc inaugurarea. Solemnitatea începe cu un serviciu divin oficiat de patriarhul Miron, și Mitropolia.

Mitropolitul Moldovei rostește o rugăciune, după care începe seria cuvântărilor. Dl. arhitect Berindei face un istoric al palatului dela primele începuturi până în zilele noastre.

Dl. Eugen Ilorovan, decanul baroului de avocați vorbește despre însemnătatea noului așezământ.

Dl. Volanski, primul președinte al curții de apel relevă meritele dlui G. Mărzescu ministrul justiției, care a îmbrățișat cu căldură ideea restaurării palatului obținând concursul generalului pentru înălțuirea ei.

Dl. G. Mărzescu, ministrul justiției asigură M. M. L. L. prezente, că așezământul, în care plutește spiritul celor mai buni și mai dreapți domni, hotărârile judecătorești ce se vor executa în numele M. Sale vor fi executate.

prezianța conștiințioasă a legii și dreptății.

Urmează apoi cuvântarea M. S. Regelui, din care reținem următoarele pasaje:

„Cu cea mai vie bucurie am venit împreună cu Regina și Principii Moștenitori spre a prezida la inaugurarea noului Palat al justiției. Sunteți chemați acum să dați viață acestui frumos palat și prin activitatea D-Vostre, a treia putere a statului să și aibă aci un adevărat templu, la a cărui slujitori mulțimea să pășească cu deplină încredere și unde cei însetați de dreptate să-și găsească mângăiere și leacul pentru pășurile lor.“

După terminarea cuvântărilor a urmat recepția.

La ora 1 p. m. a avut loc banchetul în sala de festivități, la care au participat peste 1000 de persoane.

Sedința solemnă dela Metropoli

În prezența Suveranilor, a Principilor Moștenitori, a dlor miniștri, a reprezentanților autorităților și a unei numeroase asistențe a avut loc la Metropoli sedința solemnă de deschidere a Sinodului comemorativ.

A rostit cuvântări I. P. S. S. Mitropolitul Pimen, dl. Ministru Al. Lapedatu și I. P. S. S. Miron Patriarhul României. A răspuns M. S. Regele, arătând însemnătatea sinodului I dela Niceea.

După ridicarea sedinței invitații au trecut în palatul Mitropoliei, unde a avut loc o recepție și un ceai.

La orele 7-30 seara familia regală a părăsit Iașul.

Un apel către Ungaria pentru a salva materialicește școlile maghiare din România

În ultimul timp situația materială a școlilor minoritare s'a repercutat defavorabil asupra celei morale. În urma expropriării latifundiilor acestor școli (ne vom referi aci mai mult la cele din Ardeal), ele au fost nevoite pentru a se menține în numărul actual, prea mare în proporție cu populația minoritară respectivă, să recurgă la taxe școlare excesive, care punau școlile la discreția elevilor. Într'un rând, anular unii liceu din Săcuieni s'au concluzionat pe nume, acestui lucru, arătând în mod oficial, că nivelul școlii respective a căzut în mod alarmant din cauză că elevii, în schimb taxelor excesive la care văd că este avizată școala, se poartă în mod bolșevic, știind că nu pot fi dați sfârșit.

În scurt înăci aceste taxe n'au mai putut asigura existența tuturor acestor școli, și mai ales celor din regiuni cu populație minoritară rară. Examențele din urmă au dovedit ineficiența în primul rând a școlii maghiare și în urma acestora contingentele

școlare s'au rărit pretutindeni, elevii trecând la școlile de stat sau la școlile practice. Veniturile de pe urma taxelor au început atunci să scadă într'un mod alarmant — iar un liceu și-a închis porțile de bună voie și pentru totdeauna.

S'a părut că situația aceasta creată de politica școlară a minorităților, nu va privi și școlile dintre cele cu reputație de secole. Dar și contingentul acestor școli s'a rărit — și acum vin apelurile de disperare.

Ziarul „Ujsag“ din Budapesta publică astfel un desuadajduit apel către ungurii din Ungaria, ca să salveze cu contribuțiile lor bănești liceul B. A. H. de la Aiud (existenț de 303 ani), singurul dintre școlile maghiare din Ardeal care și mai menține anul trecut poziția și care acum a ajuns în rând cu celelalte. Aceste constatări se impun luării aminte a tuturor celor ce urmăresc dezvoltarea chestiunii școlare minoritare în România.

Reforma agrară în Anglia

Londra, 12 — Lloyd George a început aseară campania sa în favoarea reformei agrare, robind un discurs la Inverness. Declară că proprietarii rurali, numai sunt un element necesar. Schimbarea sistemului este esențială. Statul ar trebui să devină Proprietar. Achiziția solului de către națiune fia pe suprafața sau sub sol nu înseamnă naționalizarea agriculturii sau a minelor căci desfașurarea lor va fi lăsată cu totul întreprinderilor private, cari vor încasa roadele sforțărilor lor. Partidul liberal care încurajarea sistemului micilor proprietari care ar favoriza pe mulțimea pământului și le-ar da putința să devie independenți.

Expulzarea unor supuși bulgari din Viena

Autoritățile austriace au început să aresteze în masă pe toți bulgarii suspecți veniți în ultimul timp la Viena.

Arestarea lor se datorește faptului, că autoritățile austriace se temeau că în urma condamnării Menei Carniceva, macedonenii revoluționari vor căuta să asasinizeze ca răsbundare, pe jurații ce s'au pronunțat pentru condamnarea ei.

Arestările vor fi expulzați, iar pe viitor se va exercita un control sever asupra bulgarilor ce vin în Austria.

Trotzki și-a recăpătat preponderanța

Riga, 11. — Se comunică din Moscova că Trotzki va fi complex reabilitat cât de curând și numit din nou comisar al apărării naționale și al marinei „rosii“.

Influența lui Trotzki a devenit așa de mare mai ales în ultimul timp, locat el este considerat acum, ca unul din factorii hotărâtori în conducerea Rusiei sovietice.

Prin numirea lui Trotzki ca comisar al armatei și marinei în influența extremiștilor bolșevici în frunte cu Zinoviev se poate considera ca definitiv înfrânt.

Perturbație la Bursa din Constantinopol

Constantinopol. — La bursa din localitate se observă mare perturbație din cauza agravării conflictului ruso-turc.

Tranzacțiunile comerciale sunt foarte slabe.

Conferința dela Locarno

Importanțele declarații ale vicontelui Grey

LONDRA. — La întrunirea Ligei Națiunilor din Salsburg, Vicontele Grey fost ministru de externe liberal, face un strălucitor apel pentru succesul conferinței din Locarno.

Exprimă aprobarea sa călduroasă pentru principiile pe care se întemeiază negocierile pactului de siguranță.

Referindu-se la declarația lui Chamberlain cumcă nădăjduiește că trecutul va fi înmormântat Grey crede că pentru realizarea negocierilor, aceasta este un sentiment admirabil. În act de aceasta mai ales în ce privește chestiunea vina războiului. Nu există nici un motiv ca chestiunea vinei pentru război, să fie pusă pe tapet, în aceste negocieri. Acei cari cred că militarismul prusian din 1914, a precipitat războiul, vor trebui să și amitească că de atunci întreaga constituție a Germaniei a fost schimbată și miniștrii germani cu care guvernul negociază astăzi, se deosebesc de acei cari conduceau politica Germaniei la izbucnirea războiului.

O importantă interpelare a articolului 16

LONDRA. — La sedința din Locarno s'a urmărit cu interes declarația făcută de Italia că va garanta pocii Rinului pe aceleași baze ca și Anglia, astfel că numele ei urmează a fi înscris în preambul.

Atât miniștrii de externe cât și experții au început discuții pentru găsirea formulei privitoare la art. 10 a Ligei Națiunilor formulă care ar fi acceptabilă, opiniei publice germane.

Formula elaborată de experți, eri prevede că orice sancțiune hotărâită de consiliul Ligii de acord cu art. 16 din covenant se va pune în vigoare numai în urma aprobării parlamentelor din țările interesate.

Revendicările germane la Lucarno

BERLIN, 12. (Ridor). — Presa germană arată că și după regularea chestiunilor pentru garanția răsăriteană și articolul 16, ar fi de rezolvat încă alte chestiuni importante pentru Germania. Astfel asigurări pentru evacuarea zonei Colonia, fixarea numărului trupelor din regiunea de ocupație în genere și garanții că trupele retrase din regiunea nordică nu vor fi aduse în altă parte.

Acordul delegaților în chestiunea a. t. 16

LOCARNO. — D-nii Briand, Chamberlain, Luther și Stresemann au făcut pe o vedetă o excursiune de aproape cinci ore pe lacul Magdorie.

Coregondentul Agenției „Havas“ află că s'a discutat cu acest prilej numai chestiunea intrării Germaniei în Liga Națiunilor. S'a emis o formulă care pare că va putea duce la stabilirea unui acord.

D. Briand a tratat aseară cu d-nii Stresemann și Skrzyński problema garanției pactelor de arbitraj din răstnit.

Impărțirea administrativă a județului Arad

D. inspector general administrativ I. Georgescu, prefectul județului Arad, a trimis următoarea circulară către primpretori, notarii comunali și cercuși din județ:

Vă a lucem la cunoștință, că prin decretul regal No. 2465 publicat în Monitorul Oficial No. 220 din 7 Octombrie 1925 s'au decretat noule împărțiri administrative în conformitate cu dispozițiile art. 380 din noua lege pentru unificarea administrativă și anume noule împărțiri administrative a județelor, comunelor urbane reședințe, municipiilor, comunelor urbane necreștințe, comunelor rurale și satelor.

Dela data de 7 Octombrie 1925 deci toate comunele cuprinse în amintitul decret pe care Vi-l comunicăm mai jos în întregime dimpreună cu anexa aparțin județului Arad cu acea, că comunele atașate județului Arad din județul Timiș-Torontal până la data de 1 Ianuarie 1926 vor aparține județului Arad numai în cece privește chestiunile de siguranță, de ordin administrativ, cum sunt de exemplu măsurile de ordine, aplicarea legilor și regulamentelor de ordin general, întocmirea listelor electorale, alegeri etc. iar în ce privește chestiunile de ordin gestional (modificări de buget, deschideri de credite, cumpărări, vânzări, verificări de fonduri etc.) vor aparține și pe mai departe județului Timiș-Torontal.

Vă atragem atențiunea asupra faptului, că modificările aduse circumscripțiilor teritoriale ale orașelor și comunelor vor intra în vigoare la 1 Ianuarie 1926, deci până la aceasta dată atât din punct de vedere al siguranței cât și din punct de vedere administrativ; precum și în ce privește gestiunile și bugetele comunale rămân și pe mai departe în vigoare dispozițiile actualelor legi în vigoare.

În urma celor amintite acele comune, care au fost contopite, — dupăcum reiese din tabloul anexat decretului No. 2465 din 25 Septembrie 1925, — mai multe localități pentru a înființa o singură comună și deci pentru viitor se vor numi este, până la data de 1 Ianuarie 1926 se vor administra și pe mai departe conform normelor în vigoare, însă reamintindu-vă ordinul nostru No. 11790/1925 referitor la pregătirea listelor electorale, Vă atragem atențiunea, că în listele comunelor devenite acum este și cuprinse în rubrica „sate“ se va introduce mențiunea, că respectivul sat, respective locuitorii respectiviului sat vor conta la alegerea administrativă la comuna cutare sau cutare, astfel d. e. sub No. cit. 11 e introdusă comuna Bănești, având în dreptul ei ca sate care o formează fosta comună Bănești și fosta comună Cristești, cari în urma contopirii au devenit sate, formând ambele sate o comună sub numirea de Bănești cu reședința în comuna Bănești, deci urmează ca în lista electorală a comunei Cristești

să se facă mențiune, că alegătorii satului Cristești conțeață la comuna Bănești.

Atragem totodată atențiunea tuturor funcționarilor administrativi asupra circulației Ministerului de Interne No. 9158/J—1925 din 7 Oct. 1925 publicată în Monitorul Oficial No. 221 din 8 Oct. 1925.

În legătură cu acest ordin al nostru Vă atragem din nou atențiunea asupra ordinelor noastre anterioare referitoare la pregătirea listelor electorale, afișarea acestora și anume asupra ordinului nostru No. 7872/1925 din 30 Iunie 1925, 11790/1925 din 26 Septembrie 1925 și 12252/1925 înviatându-Vă a acomoda strict acestor ordine, atrăgându-Vă deosebi atențiunea, acum după ce listele electorale sunt deja afișate, asupra ordinului nostru No. 7872/1925 și anume asupra părții referitoare la transcrierea listelor electorale rămase definitive, în registrul special, care trebuie să fie numerotat și parafat de judecătorul de ocol și care registrul va fi pregătit în două exemplare unul în original, iar al doilea în copie, dintre cari originalul va rămâne la primăria comună, iar copia va fi transpusă judecătoriei de ocol respectivă. În consecință momentan veți lua dispoziții pentru procurarea registrelor necesare dela tipografia „Aradul“.

Atragem atențiunea comunelor anexate județului Arad din județul Timiș-Torontal în viitor din punct de vedere al siguranței și administrativ, vor înainta toate rapoartele subprefecturii județului Arad tot în acest fel vor proceda în viitor și în ce privește chestiunile electorale administrative, natural fiindu-se calea ierarhică, vasăzică corespundându-se prin primpretura plasei Aradul-nou.

Inspector general administrativ
Prefect: Georgescu.

Județul Arad.

Reședința Arad

Comune urbane nereședințe: **Nădlac** (Lacul-Mare)

1. Aciuța. 2. Adea. 3. Agriș. 4. Almaș.
5. Andrei Șaguna (Oțveniș).
6. Apatcu. 7. Aradul nou. 8. Arăneag. 9. Avram Iancu (Aciuța).
10. Baia. 11. Bănești cu satele Bănești* și Cristești. 12. Bătuța. 13. Bărsa. 14. Bărzava cu satele Bărzava* și Monoroștia. 15. Berechiu. 16. Berindia. 17. Bodești-Mermești cu satele Bodești* și Mermești. 18. Bonțești. 19. Brusturi. 20. Buhani cu satele Buhani* și Mianid. 21. Buteni.
22. Coporal Alexa (Cherechiu). 23. Carageorghievici (Boesig). 24. Capruța. 25. Cermeiu. 26. Cetatea cu satele Gașa și Musca. 27. Chereș. 28. Chereștele. 29. Chier. 30. Chisindia. 31. Chișineu-Criș (Chișineu). 32. Cil. 33. Cinteș. 34. Cadova. 35. Comlăuș. 36. Conop. 37. Corbești. 38. Crocna. 39. Cuiș. 40. Cuiș. 41. Curtici. 42. Cuvin. (Sfârșitul urmează.)

INFORMAȚIUNI

Din cauza sărbătorii de azi, numărul viitor al ziarului nostru va apare Vineri dimineața.

Inaugurarea monumetului lui Eminescu

Publicăm, la locul de prim-articol, cuvintele rostite la inaugurarea monumetului lui Eminescu la Său-Nicolae-Mare de către dl. Octavian Goga.

Distinsul fruntaș al literaturii românești ne-a remis notele discursului d-sale spre a apare mai întâi în ziarul „Tribuna Nouă“

Sedința de constituirea a comitetului Camerei de Comerț și Industrie din Arad

Duminică, în 18 Octombrie se va ține la Camera de Comerț și Industrie din localitate sedința de constituire a noului comitet al Camerei. Sântem informați că președintele va fi ales dl. dr. Mărcuș, directorul Băncii Românești din Arad, vicepreședinte din partea comercianților dr. Baross Ludovic, coproprietarul firmei „Andrenyi și Fiul“ iar al doilea vicepreședinte, din partea industriașilor va fi ales dl. Gh. Adam, directorul general al Băncii „Victoria“ din localitate.

Un mare proces la Satu-Mare

Tribunalul din Satu-Mare, din cauza lipsei unor martori a amânat procesul furtului dela depozit de mașini cfr. din acea localitate. Vor fi esulțați 130 de martori și 10 experți. Numărul acuzațiilor este de 10.

Incercare de sinucidere

Soția brutarului Stefan Toth din localitate a încercat să se sinucidă, luând o cantitate mare de morfina. În simțirea a fost internată în spitalul județean. Făcându-se spălătură la stomac și-a revenit în fire. Stațea ei e gravă.

Dela Poliție

Moarte subită. — Cerșetorul Tiberiu Paștinar, în etate de peste 70 de ani, pe când a fost înaintat de sergentul de stradă Ion Muntean Prefecturii Poliției, la poarta Prefecturii a murit subit în urma unui atac de apoplexie.

Triajul vagabonzilor. — Poliția a arestat azi pe individul Fried Ida, pentru vagabondaj și prostituție clandestină.

— Lucrătorul Ioan Crania a fost înaintat Prefecturii Poliției și arestat pentru provocarea de scandal pe strada.

— Gheorghe Lipitor a fost condamnat la 10 zile muncă silnică pentru vsgabondaj.

Dela Tribunal

Tribunalul a condamnat astăzi la 10 luni reclusiune pe tâmplarul Ioan Szekely, care furând scule în valoare de vre-o două mii de lei dela tâmplarul Lengyel, le-a vândut pe preț de nimica mai multor tâmplari din localitate.

Necrolog

Alexandru Andreos, funcționar la Tribunalul din Arad, a repausat în 13 l. c. în spitalul din Lugoj.

Înmormântarea va fi în 15 luna curentă la Lugoj.

Premierea expozanților din Chișinău

CHIȘINAU, 11. — Eri după amiază a avut loc, în prezența d-lui Al. Constantinescu, ministrul domeniilor, solemnitatea decernării diplomelor provizorii și medaliilor expozanților cari au participat la expoziția Basarabiei.

A asistat foarte multă lume.

D. Constantinescu a făcut elogiul expozanților, arătând mulțumirea guvernului că expoziția a avut un atât de mare succes. D-na a făcut apel la toți basarabienii să lucreze înainte pentru prosperarea țării.

Seara a avut loc un banchet intim, oferit de către comitetul expoziției. Au vorbit d-nii general Rudeanu toastând pentru conducătorul expoziției, iar d. Lușgu pentru d-nii Vintilă Brătianu, Tancred și Alex. Constantinescu.

Artistice -- Culturale

Compania populară de Comedii V. Brezeanu - la Arad

Joi, în 15 oct. orele 9 seara, compania populară de comedie V. Brezeanu va juca „Călușul Miresei” de F. Gandra. Bilete la Librăria Dieceasă. Prețuri populare.

Concertul soților Mărcuș

În 17 Oct. soții Rita și Ștefan Mărcuș vor da un concert în Palatul Cultural din localitate, cu concursul pianistei Elisabeta Cotruș și a pianistului N. Guttman. Acest concert care va fi o impunătoare deschidere a sezonului muzical, este așteptat cu cel mai viu interes de iubitorii de muzică din Arad. Bilete se află la Biroul de ziare Lob, pe Str. Românilor.

Le capital del mondo Romania: Bucarest

În Milano apare o foarte interesantă publicație, care sub titlul generic „Capitalele lumii” pune sub ochii tuturor aspectele vizuale și descrierea marilor orașe. În această editură a apărut și descrierea orașului București de către d. Giulio Bosco care expune precis situația orașului, pitorescul său, monumentele sale de artă sau așezămintele culturale. Publicația este însoțită de foarte reșcite — și bine alese — vederi din capitală.

O sezoitoare literară-artistică a Sindicatului Presei din Ardeal și Banat

În 25 Oct. ora 6 d. s. Sindicatul Presei Române din Ardeal și Banat va da o sezoitoare în Palatul Cultural din localitate. Biletele vândute, în vară, pentru serbară de parcă a Sindicatului, sunt valabile pentru această sezoitoare artistică-literară.

„Valsul Cănilor” pe o scenă italiană

Pe scena teatrului Quirino din Roma, a avut loc premiera celebrei piese rusești a lui Leonid Andreiev, intitulată „Valsul cănilor.”

Numele lui Andreiev, care e în literatura rusească stabilit în ordinea ierarhică imediat după al lui Dostoievky, a contribuit să facă piesei a atmosferă extrem de prietenească.

Pentru valoarea simbolică și transcendentă a concepției piesei. „Dansul cănilor” este primul și cel mai mare succes pe o scenă italiană a pieselor rusești.

„Valsul cănilor” face parte din ciclul pieselor de atmosferă tragică a lui Andreiev.

Publicul nostru își mai amintește desigur de fantastică tragedie psihologică „Gândul”, jucată acum câțiva ani pe scena teatrului „Regina Maria.”

Devizele și valuta.

Ra d o r, 13 Octombrie

BURSA:		
	Deschideres:	Inchideres:
Zurich	123 45	123.40
Berlin	208 40	208.40
Amsterdam	51875.—	51875.—
New-York	2510 50	2510 75
Londra	23 70	2375.—
Paris	2065 —	2065.—
Milano	1535 —	1535.—
Praga	72 60	72.60
Budapesta	920 —	920.—
Belgrad	250.—	250.—
București	84.—	84.—
Varșovia	73 15	73.15
Viena		

Cursul devizelor București pe ziua de 13 Oct. 1925.

	Cerute	Oferite
Paris	1006 —	—
Berlin	206.25	—
Londra	8.35	—
New-York	40.—	—
Italia	29 25	—
Elveția	6 15	—
Viena	—	—
Praga	—	—
Budapesta	—	—

	Cerute	Oferite
Napoleon	790 —	—
Elvețieni	39.—	—
Mărci	43 50	—
Leva	143 —	—
Lire otomane	115 —	—
Sterline	1000 —	—
Francezi	9.60	—
Italiani	835.—	—
Drachme	3.30 —	—
Dinari	367.—	—
Dolari	26.—	—
Marca poloneză	35 50	—
Coroane austriacă	29 —	—
„ maghiară	29 —	—
„ cehoslovacă	6 03	—

Cețiți și răspândiți Tribuna Nouă

Economice.

Incasările vămei dela Curtici

Dela 1 Ianuarie 1925 și până în prezent, s'au incasat la vama Curtici următoarele venituri:

Dela import: lei 3.937.736 și bani 60; de la export: lei 329.653,741 și bani 70; din amenzii: lei 51.123 și bani 75; comision 2 la suta asupra valorii mărfurilor: lei 1.141.690 și bani 05; suprataxa de lux: lei 196.550 și bani 55; venituri extraordinare: lei 355.793 și bani 90; fond comunal: lei 1.629 și bani 50; viza pașapoartelor: lei 96.192; timbrul 1 la suta asupra vânzării cerealelor: lei 143.406 și bani 25; taxe veterinare: lei 2.481.960; 1 la suta cifra de afaceri: lei 418.279 și bani 75; impozit pe lux: lei 17.600; consemnațiuni: lei 2.649.594 și bani 15. Total: lei 341.587.241 și bani 45.

Situația incasărilor Statului la 30 Septembrie 1925

Incasările pe luna Septembrie 1925 făcute prin administrațiile financiare după situațiunile provizorii au ajuns la suma de Lei 3.013.737.592.20 față de 2.413.144.883.59 incasate în anul 1924 aceiași lună.

Din tabloul de mai jos se poate vedea scara ascendentă a incasărilor atât față de exercițiul trecut precum și față de lunile precedente ale exercițiului în curs.

Ianuarie 1925 lei 1.316.617.579 față de 1.409.274.192 pe 1924; Februarie 1925 lei 1.510.270.522 față de 1.304.939.284 pe 1924; Martie 1925 lei 1.943.511.456 față de 1.531.715.288 pe 1924; Aprilie 1925 lei 2.151.878.743 față de 1.675.337.568; Mai 1925 lei 2.184.322.996 față de 2.071.703.652 pe 1924; Iunie 1925 lei 2.737.631.541 față de 1.968.228.298 pe 1924; Iulie 1925 lei 2.650.819.158 față de 2.245.872.669 pe 1924; August 1925 lei 2.696.390.162 față de 2.211.074.569 pe 1924; Septembrie 1925 lei 3.013.737.592 față de 2.413.144.883.

Totalul incasărilor până la finele lunii Septembrie 1925, au fost de 20.205.179.753.43 lei la care dacă adăugăm incasările prin casierile C. F. R. până la 1 Septembrie, cari nu s'au contabilizat încă, plus incasările probabile pe Septembrie de minimum 700.000.000 lei, va da un total de 3.380.763.737.23 lei.

Avem tot-lul incasărilor la finele lunii Septembrie de 23.585.943.490,65 lei.

Dacă la această sumă am adăuga incasările din lunile Octombrie, Noiembrie și Decembrie 1925, înănd în baza acelea din Septembrie, duși incasările din aceste luni urmă luni vor fi mai mari, am avea un total de 11.141.212.776.

De-a în total 34 727.156 266,65.

Așa dar bugetul pe exercițiul 1925 nu numai că va fi complet scoperit, prin incasări la 31 Decembrie 1925 închiderea anului financiar, dar va rezulta un excedent la această dată în afară de incasările ce se vor realiza în cele șase luni complementare.

Producția mondială de grâu în 1925

După ziarul London Grain. Seed & Oil Reporter, producția mondială a grâului din acest an se cifrează la 168 milioane tone față de 96 milioane tone în 1924.

Recolta anului curent întrece chiar pe aceea din 1913 care atinsese cifra de 119 milioane tone, inclusiv Rusia. Această țară a produs 18 milioane tone în 1925, 10 milioane

tone în 1924 și 28 milioane tone în 1913 cuprinzând și recolta Rusiei Asiatice.

Exceptând Europa, producția din 1925 a celorlalte Continente nu diferă mult de producția anului 1924. Din cauza recoltei deficitare a Europei în 1924, grâul a fost foarte căutat anul trecut oferindu-se prețuri mari. Anul acesta Europa, inclusiv Rusia, a produs 53 milioane tone grâu, întrecând recolta din 1924 cu aproximativ 14 milioane tone.

Situațiunea Europei este acum mult mai bună deoarece recolta ei din 1925 este cu 7 milioane tone superioară celei din 1924, chiar dacă am exclude Rusia.

Lunând de bază estimățiunile suscitade, excedentul mondial de grâu poate fi evaluat actualmente la 23 milioane tone pe când cantitatea probabilă de care vor avea nevoie țările importatoare nu întrece 15 milioane tone.

Va rămâne deci disponibil pentru anul viitor un stock de aproximativ 8 milioane tone sau 800 mil. vagoane.

—00—

Plecarea și sosirea trenurilor în gara Arad.

Plecarea:			Sosirea:		
Teiuș	accelerat	0 ⁵⁵	Teiuș	accelerat	5 ⁴⁰
Teiuș	personal	4 ³⁵	Teiuș	personal	7 ²⁵
Teiuș	expres	7 ⁰⁴	Teiuș	expres	16 ⁰⁵
Teiuș	personal	12 ⁰⁸	Teiuș	personal	23 ²⁵
Teiuș	„	21 ⁰⁸	Teiuș	personal	23 ⁴⁷
Timișoara	„	1 ¹⁰	Timișoara	„	4 ⁴⁰
Timișoara	„	6 ¹⁰	Timișoara	„	9 ⁵²
Timișoara	accelerat	7 ⁰²	Timișoara	accelerat	11 ²⁵
Timișoara	personal	10 ³⁵	Timișoara	personal	15 ²⁷
Timișoara	„	16 ³⁰	Timișoara	„	20 ³⁹
Timișoara	accelerat	19 ²⁴	Timișoara	accelerat	23 ²⁹
Curtici	personal	0 ³¹	Curtici	accelerat	0 ³⁰
Curtici	accelerat	6 ¹⁰	Curtici	expres	6 ⁵²
Curtici	personal	7 ⁴⁴	Curtici	personal	7 ²¹
Curtici	„	9 ⁰⁶	Curtici	„	9 ²³
Curtici	„	14 ²⁴	Curtici	„	11 ⁵⁸
Curtici	„	17 ²⁴	Curtici	„	17 ⁰⁹
Curtici	expres	23 ³⁷	Curtici	„	20 ³⁹
Brad	personal	7 ⁴⁰	Brad	„	7 ⁰⁶
Brad	mot ajut.	11 ⁴⁴	Brad	mot. accel.	8 ³⁴
Brad	personal	16 ¹⁵	Brad	mot pers.	15 ²²
Brad	mot accel.	19 ¹⁰	Brad	personal	20 ⁴¹
Oradea-Mare	personal	5 ⁰⁰	Oradia-Mare	„	1 ³⁵
Oradea-Mare	mixt	13 ¹²	Oradia-Mare	mixt	8 ³²
Oradea-Mare	accelerat	16 ⁰⁰	Oradia-Mare	accelerat	9 ²⁹
Oradea-Mare	personal	19 ³⁷	Oradea-Mare	personal	15 ¹⁰
Pecica	mot pers.	5 ³⁰	Pecica	„	7 ²⁴
Pecica	mixt	8 ⁰⁰	Pecica	mixt	11 ³⁰
Pecica	mot pers	14 ⁰²	Pecica	mot. pers	16 ²⁶
Pecica	„	18 ⁵⁰	Pecica	„	20 ⁵⁰
Jimbolia	mixt	10 ⁰¹	Jimbolia	personal	7 ⁰⁰
Jimbolia	personal	15 ¹⁵	Jimbolia	mixt	20 ³⁸
Otlaca	mixt	15 ⁵⁵	Otlaca*)	„	13 ²⁶

*) La Otlaca, trenul personal către Sântana numai la trenul accelerat spre Arad are legătură.

Reclama e sufletul comerțului

SA DESCHIS filiala de blanuri alui **LUDOVIC JANKY** în Arad, Strada Eminescu (f. Deak Ferenc-u.) 6, unde pe lângă prețuri foarte etfime se pot cumpăra blanuri, bunzi și paltoane de sport.

Publicațiuni

Se aduce la cunoștință că, în ziua de 19 Octombrie crt., încep concursurile de admitere în școlile profesionale Cfr., de mișcare, telegraf și întreținere din București, Iași, Cluj și Arad.

La aceste concursuri se vor admite candidați care vor face cerere cel mai târziu până în ziua de 15 Octombrie 1925 și la care vor anexa actele personale arătate în dreptul fiecărei școli din care să se constate că îndeplinesc condițiunile specificate mai jos.

1. Școala Specială de Mișcare din București, Iași, Cluj și Arad, examen pe ziua de 19 Octombrie 1925, se primesc 60 elevi.

a) Extractul de naștere din care să se constate că, candidatul n'are mai puțin de 21 ani și nici mai mult de 30 ani la 19 Octombrie 1925.

b) Certificatul de 4 clase liceu, gimnaziu, seminar sau 1 clasă superioară de comerț.

c) Certificat de naționalitate.

d) Certificat de bună purtare emis din anul 1925.

e) Livretul de armată, certificat de scutire, sau un certificat din partea cercului de recrutare din care să se constate că, a satisfăcut obligațiile legii de recrutare.

Concursul de admitere va consta din două probe în scris și oral.

La proba înscrisă candidații vor trebui să răspundă la câte o chestiune din aritmetică, geometrie și o compunere din limba română, iar la proba orală, chestiuni din aritmetică sistem metric, geometrie, geografie și istoria țării.

Cursurile școlilor vor dura 9 luni plus timpul cât va dura examenul de fine de curs.

În timpul cât durează cursurile elevii particulari vor primi o diurnă de 1000 lei lunar, iar cei proveniți din Cfr., vor primi salariul, cu toate accesoriile afară de prime.

La terminarea cursurilor primii elevi absolvenți vor fi numiți telegrafisti clasa IV-a cu un salariu de 550 lunar, iar restul telegrafisti clasa V-a, cu un salariu de 500 plus chirie, scumpete, spor Lalescu, prime etc.

La terminarea școlii elevii care vor obține certificate de absolvire vor primi o primă de echipare și anume:

1. Primii 5 clasificați câte 2000 lei.

2. Următorii 5 clasificați câte 1500 lei, restul de elevi câte 1000 lei.

3. Școala de telegraf București, Iași Cluj și Arad, examen pe ziua de 9 Octombrie 1925 (se primesc 60 elevi.)

a) Extractul de naștere din care să se constate că, candidatul n'are mai puțin de 18 ani și mai mult de 30 ani.

b) Certificatul de cel puțin 2 clase, liceu, gimnaziu, seminar, sau să fie absolvent al școlii elementare de comerț.

c) Certificatul de naționalitate.

d) Certificatul de bună purtare eliberat dela Primărie din anul 1925.

e) Cei care au trecut etatea de 21 ani vor prezenta un act că are satisfăcut legea de recrutare.

Examenul va consta din două probe ca și la școala specială de mișcare însă numai din cunoștințele a două clase secundare.

Cursurile școlii vor dura 6 luni, la care timp elevii vor primi câte 1000 lei lunar pentru întreținere.

Elevii declarați absolvenți, vor fi numiți telegrafști clasa V a, cu un salariu de lei 500 lunar plus chirie, scumpete, spor Lalescu, prime etc.

La terminarea școlii primii 10 elevi absolvenți vor primi o primă de echipare de 1000 lei, iar restul o primă de câte 500 lei.

3. Școala de întreținere din București, Cluj și Arad, examen pe ziua de 12 Octombrie 1925, (se primesc 50 elevi.)

a) Extractul de naștere din care să se constate că, candidatul n'are mai puțin de 21 ani și mai mult de 28 ani.

b) Certificatul de 2 clase gimnaziu, liceu, seminar sau absolvent al unei școli inferioare de meserii, comerț și agricultură.

c) Certificat de naționalitate.

d) Certificat de bună purtare eliberat din anul 1925.

e) Livretul de armată, certificat de scutire sau un certificat din partea Cercului de Recrutare din care să se constate că a satisfăcut obligațiunile legii de recrutare.

Șefii de echipă și lucrătorii permanenți cu o vechime de cel puțin 5 ani în serviciul întreținerii pot fi admiși până la etatea de 35 ani.

Concursul de admitere constă din două probe la scris și oral.

La proba în scris candidatul va face o compunere timp de 1 și jumătate oră asupra unui subiect din cunoștințele ce trebuie să posede.

La proba orală chestiuni din aritmetică, geometrie, sistem metric, istoria și geografia țării.

Cursurile școlii va dura 9 luni și elevii particulari vor primi o diurnă de 1000 lei lunar, pentru întreținere, iar elevii proveniți din personalul Cfr., vor primi salariul cu accesoriu fără prime.

Elevii proveniți din șefii de echipă sunt

scuțiți de lucrările practice după trecere examenului și se vor întoarce la posturile lor urmând a fi avansați picheri la timp iar restul elevilor care după un stagiu de 6 luni practică ca lucrători pe munceni, șefi de echipă sub supraveghere și șefi de echipă pe proprii lor răspundere vor fi recomandați ca destoinici vor fi înaintați în funcții de șefi de echipă și vor fi retribuți cu salariul conform instrucțiunii de personal, cei care după un stagiu de 12 luni nu vor fi recomandați ca destoinici vor rămâne ca primii lucrători.

Elevii pe timpul lucrărilor practice vor fi plătiți ca lucrători primi și locuință la natură.

Cererile candidaților pentru toate școlile însoțite de acte respective vor fi trimise până în ziua de 15 Octombrie cel mai târziu la școala la care dorește a depune examen și anume:

1. Pentru școlile din București, cererile se vor trimite Secretariatului Școlilor Profesionale din Calea Griviței No. 343.

2. Pentru școlile din Iași, Serviciul P. Iași.

3. Pentru școlile din Cluj, Serviciul P. Cluj.

4. Pentru școlile din Arad, Serviciul P. Arad.

După verificarea actelor candidații care nu domiciliază în localitatea unde funcționează școala și ale căror acte vor fi găsite în r-gulă vor putea călători grațuit pe baza invitației de a lua parte la examen eliberate de școala respectivă.

Cererile cu actele incomplete nu vor fi luate în seamă.

Înainte de începerea examenelor, candidații vor fi examinați de către dnii medici CFR, și nu vor fi admiși la concurs decât acei ce se vor bucura de o bună sănătate și care vor avea vederea și auzul normali.

La examenul oral nu vor fi primiți candidații care la examenul înscris vor fi obținut o notă inferioară notei 5.

Notele vor fi dela 1—10.

Corijențe nu se admit la terminarea concursurilor la nici o școală.

La intrarea în școala elevii vor da o declarație scrisă și semnată de ei, părinți sau tutore legal, prin care se obligă că în cazul că vor părăsi școala nu vor frecventa regulat cursurile școlii, vor restituți CFR, diurnele, cărțile și orice alte rechizite cu care vor fi înzestrați la intrarea în școală.

La școlile Profesionale din București candidații din provincie, vor avea interaț (săli de dormit) și cantină în limitele diurnei ce primesc.

Cursurile la toate școlile Profesionale CFR, vor începe în mod regulat pe ziua de 19 Octombrie 1925.